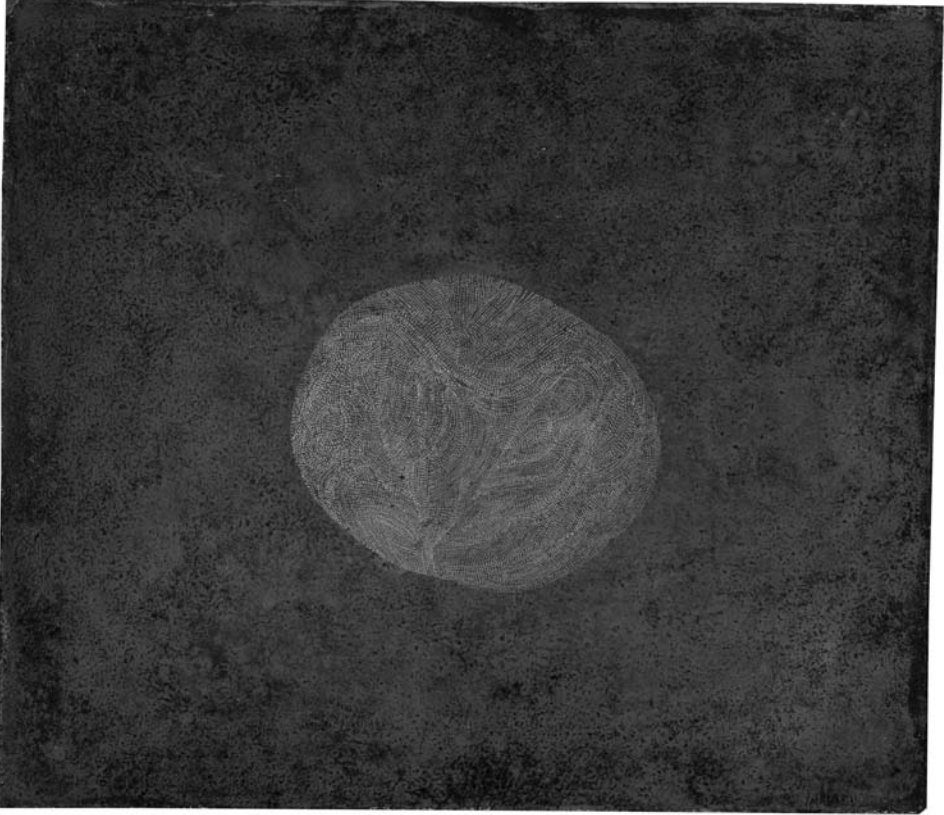
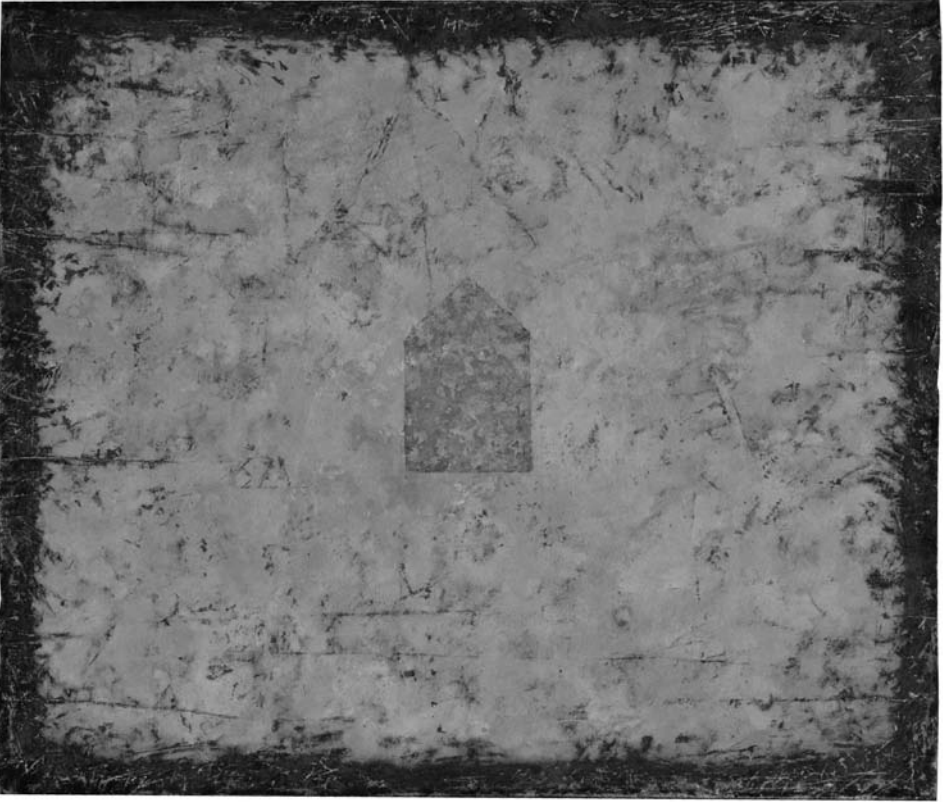

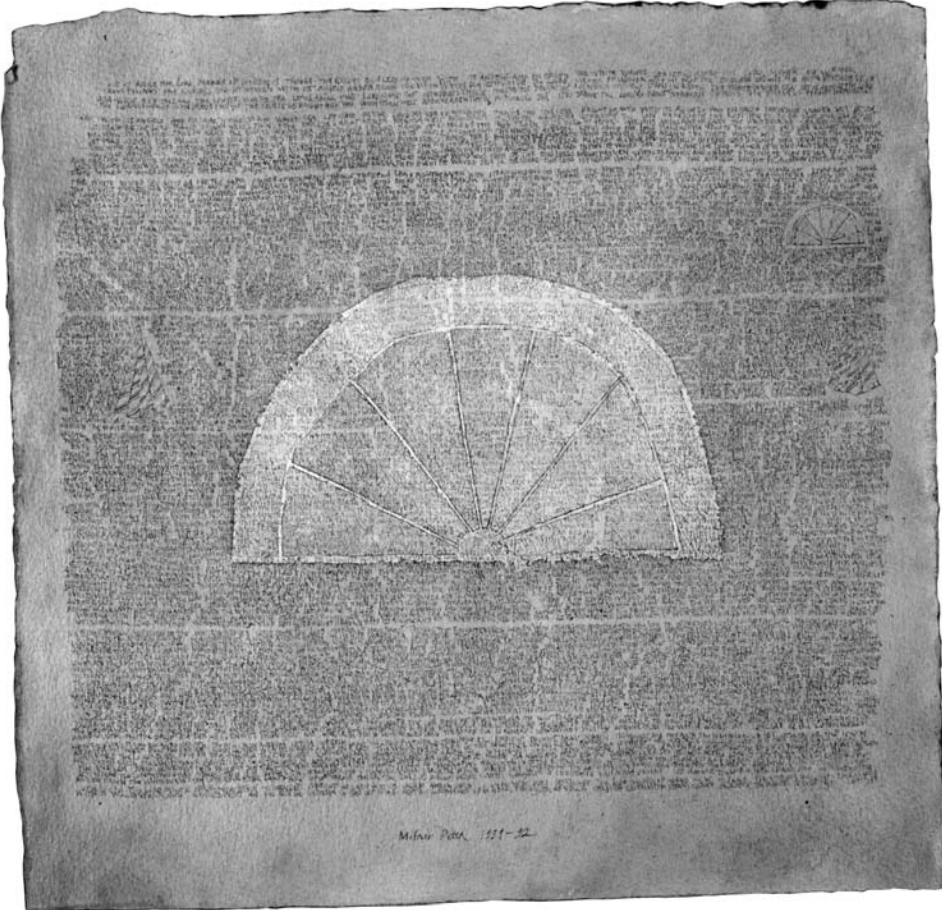
Főtér

Hold

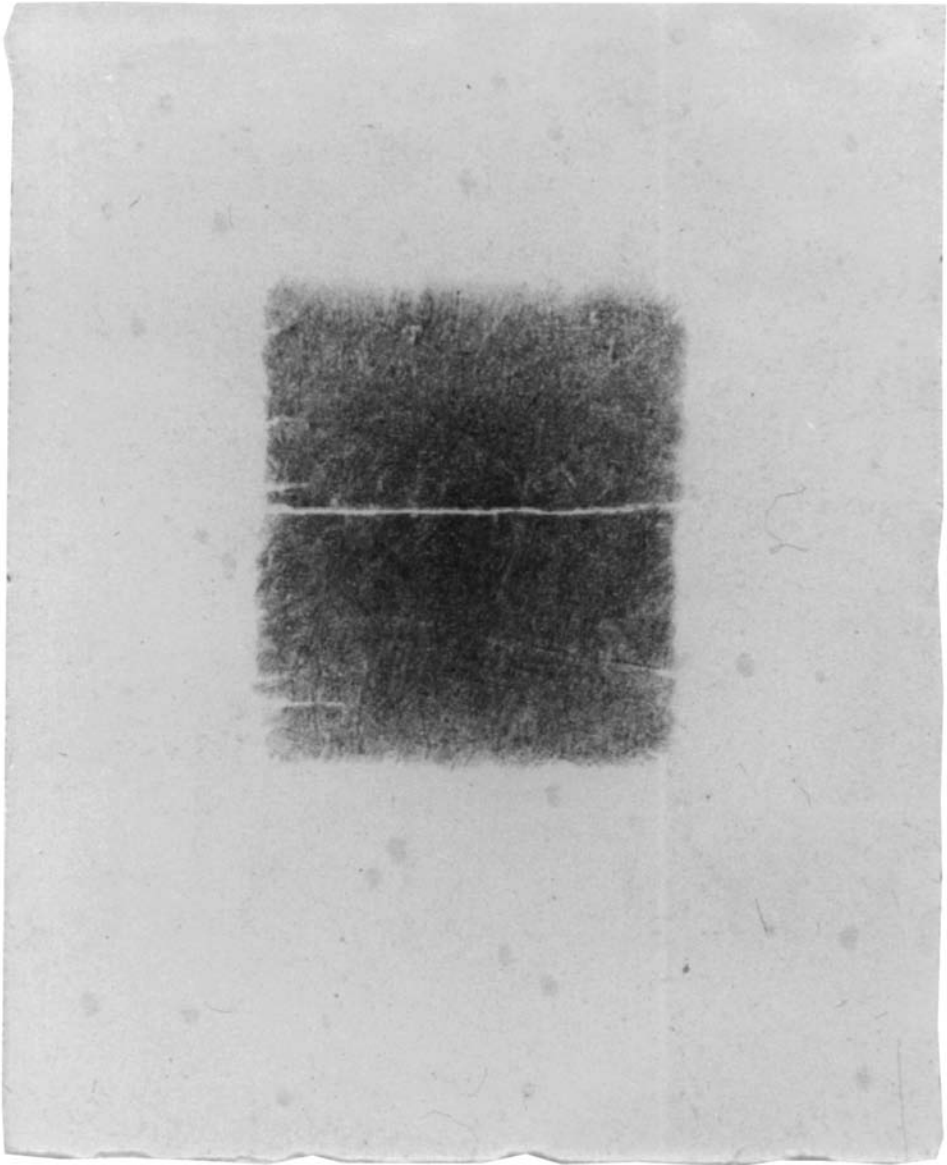

Ismét Laoce

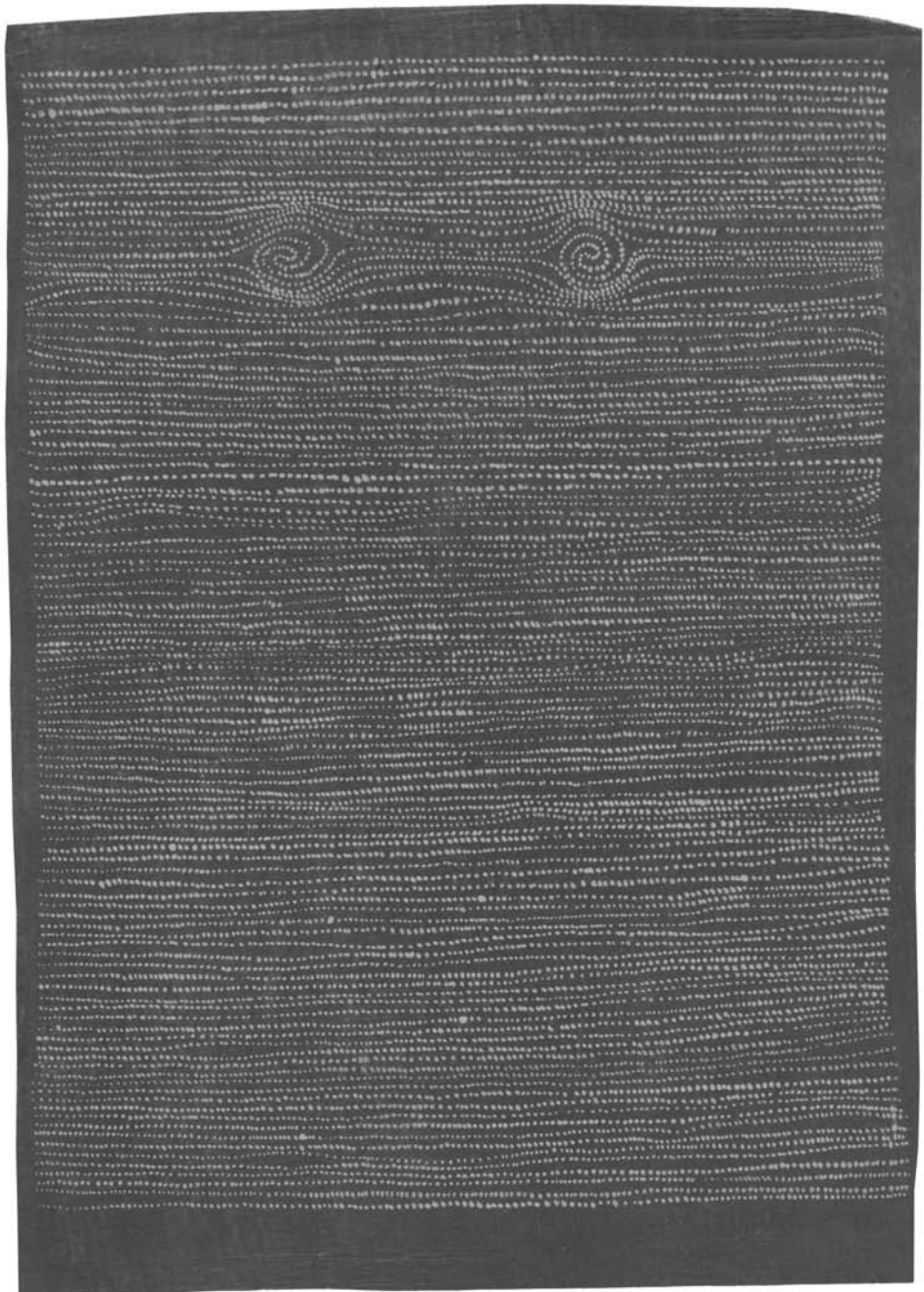

Milner Peter, 1551-52

Siena

Szürke táj

Tengeri öreg

Jász Attila

A Töredék teljessége

Bemutató. Szeifert Judit: Molnár Péter

[Vállalkozások]

Szeifert Judit arra az abszurditásra vállalkozott, hogy Molnár Péter képeiről beszéljen.

Lehetetlen vállalkozás.

Tudom, miről beszélek, jómagam is megpróbáltam már néhányszor, mégpedig versben, ahol azért nagyobb esély adódik verbálisan rátapintani Molnár Péter képeinek lényegére. De nem sikerült, kell belátnom, éppen a könyvet is lapozgatva, a reprodukciók által felidézve az egyszerűségükben is összetett szerkezetű, mágikus sugárzású eredetieket. Olyan fokú finomság VAN Molnár Péter képein, hogy azt szavakkal szinte nem lehet kifejezni. Reménytelen. Szeifert Judit mégis megkísérelte, és sikerült neki. Bár csak körülírni, már ismert fogalmakkal bátyázni körbe a képeket, és az azokkal megegyező ún. lényeket.

[Borító]

Kedvezően nagy méretű...

A legújabb Molnár Péter-irányvonal egyik illusztris darabja, egy mozaiktípusú tábla-kép reprodukciója uralja szolidan a fekete alapot.

A kép fölötti fekete sávban a lehetetlent megkísértő műtörténészneve található. Visszafogott méretben. Ahogy egy kismonográfia borítójához illik.

Az alsó fekete sávban albumszerűen nagy betűkkel a képalkotó művész neve, alatta kisebbel, a kiadóé.

Már a borítóra való rápillantáskor elbizonytalanodhatunk tehát, milyen könyvet is tartunk a kezünkben. Nem mintha nem lenne mindegy, minek nevezzük, mégis. Behatárolt és behatárolható világunkban megszoktuk, hogy tudatják velünk a műfaji hovatartozást.

Ha muszáj lenne, azt mondanám, albumszerű kismonográfia. Hisz nemcsak a szöveg törekszik a teljességre, az életút, pontosabban, az életmű útjának bejárására, hanem a kísérő képanyag is. Színesben, egész oldalakon át. Vagyis a képeknek lehetőségük van a kísérő-kísért pozíció megfordítására. És ezt meg is teszik.

(Hisz ezzel kezdtem a bemutatást...)

[Belső borító]

Természetesen, a belső borítón következetesen, a külsőn található képet találjuk, jelzésértékűen, finoman, szürkén.

[Fotó]

A kötet egy Molnár Péterről készült fotóval kezdődik. Ritkán szokott szerencsésen összejönni ez a dolog, a szerző fotójával. Viszont, ez egy remek kép a Péterről. Ilyennek gondol-

nám a képei alapján. Mint barátot, ilyennek ismerem. Kifordul a képből, szerényen. Keze, napfénytől óvón a szeme előtt. Ujjai között cigaretta, amitől valahogy nagyon is emberi lesz a gesztus. (Szárnyai, hisz ne feledjük, angyalról van szó, nem látszanak. Szerencsére, különben sokan megjídnének. Pedig nem kellene, a legszolidabb angyal, akit ismerek.) Néz, figyel valamit, igen intenzíven. Egy téren állhat, ami lehetne Kecskeméten is, de inkább valami toszkániai kisvárosra gyanakszom. Néz, figyel. És látszik, hogy lát is valamit.

[Szöveg]

Remek, alapos, pontos. És nagy szerencsénkre, és Péterére, érthető, világos, tiszta is. Amik szintén fontos erények. Nem tehet mást tehát, körülírja Molnár Péter műveit, megrajzolja a lehetséges kulturális háttereket. Felveti a képek által megfogalmazódó problémákat.

„Így ezekben a művekben, a hiány metafizikus tartalmain keresztül, és a tradicionális művészeti eszközök alkalmazása által, az idő módszerének építő-romboló dialektikája jut kifejezésre. Ugyanakkor Molnár Péter képei a töredéket az időtálló művészi alkotás metaforájává avatják.

Repedések, mélyedések, formák és formátlanságok.

Az idő fokozatos munkájának tanúi.”

[Képek]

Egy korai Hamvas-esszét lapozgatva találtam rá a repedések, rések metaforikusságának feloldására. Az esszéista az antik és modern tájképet veti össze. Megfigyelte, hogy egy bizonyos idő (korszak) után az ábrázolt táj és a festmény között semmi hasonlóság nincsen. Azaz: „a hasonlóság nem volt nagyobb, mint az antik tájképnél, amikor a tengert a hullámvonal s a hal jelentette. Jelek ezek is mind [mármint a modern tájképek – J. A.], és nem is nagyon érthetlennék.”

Igen, ezen a résen, hasadákon már tényleg ki lehet bújni a klasszikus-romantikus művészet illúziójából, és vissza lehet találni valami ősbibb jelrendszerhez. (Jelen esetben: házalakhoz, holdformához, pontokhoz és betűkhöz.) Azaz, modern módon a lelki-gondolati aspektusokra koncentrálni lehet egy konkrét tájat visszaadni. Ahogy Molnár Péter is teszi. És ez az absztrakt táj éppoly szakrális táj, ahogy egy dürieri fűcsomó is az. Töredékességében éppúgy hordozza a teljességet. És tegyük hozzá, a tökéletességet is...

És hogy mitől szakrális egy kép?

Erre megint csak Hamvas Bélának van egy jó válasza.

„Ha a képen nincs igazság, akkor profán, és be lehet vele fűteni. Csak akkor szakrális, vagyis csak akkor magas, ha az igazat ábrázolja.”

En ma, óvatosságból, igazság helyett a valóság szót használnám. Hisz Péter képi világa éppoly valóságos számomra, mint az öreg kecskeméti templomtorony zöldesszürkés patinája. (Amiben Péterrel együtt az idő folytonos, fokozatos és kitartó munkáját csodálhattuk meg egy közös sétánk során.)

[Adatok]

A könyv végén a szerzőre vonatkozó legfontosabb és legpontosabb adatok találhatóak. Melyek a képek és az idők találkozásai által kiépített labirintusban segítenek tájékozódni.